

ρύθμισης μιᾶς ἐργασιακῆς σχέσης εὐμενέστερους γιά τοὺς ἐργαζόμενους, ὅπως εἶναι αὐτή τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 3 τοῦ N. 1895/90, κατά τὴν ὁποίᾳ «στούς ὑπαλλήλους, πού διατίθενται γιά τὴν γραμματειακή ὑποστήριξη τῶν βουλευτῶν καὶ Ἑλλήνων βουλευτῶν τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, καταβάλλονται οἱ ἀποδοχές πού λαμβάνουν οἱ ὑπάλληλοι τῶν Υπηρεσιῶν στίς ὁποῖες ἀνήκουν ὄργανικά. Στίς ἀποδοχές περιλαμβάνονται τὰ πάσης φύσεως ἐπίδοματα καὶ πρόσθετες παροχές τῆς ὄργανικῆς τους θέσης», σέ σχέση μὲ τούς κανονιστικούς όρους τούς προβλεπόμενους ἀπό τὴν ιεραρχικά ὑποδεέστερη, ἐπιχειρησιακή συλλογική σύμβαση ἐργασίας, ὅπως στήν προκειμένη περίπτωση εἶναι τὸ ἄρθρο 3 παρ. A 3 περ. 2 τῆς ὡς ἄνω ΣΣΕ, πού ρητά ὄριζει ὅτι δέν καταβάλλεται τὸ ἐπίδομα αὐτό στούς ἀποσπώμενους ὁδηγούς, τότε ὑπερισχύουν καὶ ἐπικρατοῦν οἱ ρυθμίσεις τῆς ἔχουσας τυπική καὶ οὐσιαστική ἰσχύ νόμου διάταξης, ἥτοι αὐτῆς τοῦ ἄρθρ. 2 παρ. 3 N. 1895/90, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ ἐργαζόμενος νά δικαιοῦται τὸ παραπάνω ἐπίδομα, ἐφόσον στὸ πρόσωπό του βεβαίως συντρέχουν οἱ προϋποθέσεις χορήγησής του, πού γιά τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ὡς μόνη προϋπόθεση τάσσεται ἡ κάλυψη ὄργανικῆς θέσεως ὁδηγοῦ στήν Ε.Θ.Ε.Λ. Κατά συνέπεια λοιπόν, τὸ ἐπίδομα αὐτό, (...) χορηγεῖται καὶ στούς ἀποσπασμένους στὴ γραμματειακή ὑποστήριξη τῶν βουλευτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, ὁδηγούς τῆς ἐναγομένης, χωρίς σὲ τοῦτο νά ἀσκεῖ τὴν οἰαδήποτε ἐπιρροή τὸ γεγονός, ὅτι μέ τὴ διάταξη τοῦ ἄρθρου 3 παρ. A3 περ. 2 τῆς προαναφερομένης κωδικοποίησης, ὄριζεται ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα δέν καταβάλλεται στούς ἀποσπασμένους ἀπό τὴν ἐναγομένῃ ὁδηγούς τῆς, διότι πρόκειται γιά συρροή δύο διατάξεων συγκρουόμενων καὶ ἀντιφασκουσῶν μεταξύ τους, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ δεύτερη, ὡς διάταξη ἀνώτερης ιεραρχικῆς βαθμίδας καὶ εἰσάγουσα ρύθμιση εύνοϊκότερη γιά τοὺς ὁδηγούς τῆς ἐναγομένης, τοὺς ἀποσπασμένους στὴ γραμματειακή ὑποστήριξη τῶν βουλευτῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου, ἐνόψει καὶ τῆς ἀρχῆς τῆς, ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ, εὔνοιας, ἡ ὁποίᾳ κρατεῖ ἐν προκειμένῳ, δημιουργουμένης ἔτσι ὑποχρεώσεως τῆς ἐναγομένης γιά χορήγηση τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος καὶ στούς ἀποσπασμένους ὁδηγούς τῆς, ἀφοῦ στὸ πρόσωπό τους καὶ μετά τὴν ἀπόσπαση τους ἔξακολουθεῖ νά συντρέχει ἡ μοναδική οὐσιαστικά προϋπόθεση γιά τὴ χορήγησή του, ἐκείνη, δηλαδή, τοῦ κατέχοντος ὄργανι-

κή θέση ὁδηγοῦ. Μέ τίς παραδοχές αὐτές ἀπέρριψε τὸν σχετικό λόγο τῆς ἔφεσης τῆς ἀναιρεσίουσας, κατά τὴς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, μὲ τὴν ὁποίᾳ εἶχε γίνει δεκτή ἡ ἀγωγή κατά τὸ ἀντίστοιχο αἴτημα τῆς καὶ εἶχε ἐπιδικασθεῖ τὸ ἐπίδομα αὐτὸ στὸν ἀναιρεσίβλητο, πού, μετά τὴν ἀπόσπασή του, ἐκτελοῦσε ὑπηρεσία ὁδηγοῦ τοῦ παραπάνω βουλευτῆ. Ἐτσι, πού ἐκρινε τό Ἐφετεῖο, δέν παραβίασε μὲ ἐσφαλμένη ἐρμηνεία καὶ ἐφαρμογή τίς παραπάνω οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις.⁽¹²⁾

Μερική ἀπασχόληση.

Απόλυτη λόγω μή συμφωνίας⁽¹³⁾

Διατάξεις ἄρθρ. 2 N. 3846 / 10 (καὶ ἄρθρ. 17 N. 3899 / 10) γιά τὴν μερική ἀπασχόληση - Ἀκυρη ἡ καταγγελία πού ὄφείλεται σέ ἄρνηση τοῦ ἐργαζομένου νά ἀποδεχθῇ πρόταση γιά μερική ἀπασχόληση - Ἔννοια «σπουδαίου λόγου» γιά τὴν λύση τῆς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου - Τό δικαστήριο ὄφείλει νά ἐρευνᾶ ἐάν μέ τὴν ἄσκηση τοῦ δικαιώματος καταγγελίας παραβιάζεται ἡ ἀρχή τῆς ἀναλογικότητος μεταξύ χρησιμοποιουμένου μέσου καὶ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ - Πότε καταχρηστική ἡ καταγγελία συμβάσεως ἀορίστου χρόνου - Τί ἐρευνᾶται ἐπί ἀπολύσεων ὄφειλομένων σέ οἰκονομικοτεχνικούς λόγους - Ἡ καταγγελία πρέπει νά ἀποτελῇ τὸ ἔσχατο μέσο - Ἐπιλογή ἀπολυτέων - Απόφαση ἐργοδότου νά προβῇ σέ ἀναδιοργάνωση τοῦ τρόπου ἐργασίας τῶν ταμιῶν Μεγάλων Καταστημάτων καὶ νά προβῇ σέ περιορισμό τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτῶν - Πρόταση πρός τούς μισθωτούς καὶ ἄρνηση τῆς δυσμενοῦς τροποποιήσεως τῶν ὅρων ἐργασίας τους - Ἀκυρη καταγγελία συμβάσεως, ὄφειλομένη στήν ἄρνηση ἀποδοχῆς τῆς μερικῆς ἀπασχολήσεως, κατ' ἄρθρ. 2 παρ. 8 N. 3846 / 10, τό ὅποιο ἐφαρμόζεται καὶ ὅταν γίνεται ἐπίκληση οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων - Κρίση ὅτι συντρέχει ἐπείγουσα περίπτωση λήψεως ἀσφαλιστικῶν μέτρων, ὑποχρέωση ἐργοδότου νά ἀποδέχεται τίς ὑπη-

(12) Ἐπικυροῖ τὴν 1117/10 Πολ. Πρωτ. Πειραιῶς.

(13) Βλ. καὶ τὴν ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ Δ. Ζερδελῆ στό ΔΕΝ 2011, τεύχος 1593 σ. 1553 καὶ κατωτ. σ. 663.

ρεσίες τῶν μισθωτῶν κατά τούς ισχύοντες ὅρους κ.λπ.

**Μον. Πρωτοδ. Ἀθηνῶν 739 / 12
(Ασφ. Μετρ.)**

Πρ. Πρωτοδικῶν: ΣΠΥΡ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΑΣ

Δικηγόροι: Δ. Περπατάρης - Ι. Τουτζιαράκης

(...) Κατά τή διάταξη τοῦ ἄρθρου 2 N. 3846 / 10 «Ἐγγυήσεις γιά τήν ἐργασιακή ἀσφάλεια καὶ ἄλλες διατάξεις», ὅπως ἀντικαταστάθηκε ἀπό τό ἄρθρο 17 παρ. 1 N. 3899 / 10, «Τό ἄρθρο 38 τοῦ N. 1892/90 (ΦΕΚ 101 A), ὅπως ἀντικαταστάθηκε καὶ ισχύει μέ τό ἄρθρο 2 τοῦ N. 2639/98 (ΦΕΚ 205 A), ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως: «1. Κατά τήν κατάρτιση τῆς σύμβασης ἐργασίας ἡ κατά τή διάρκειά της ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ μισθωτός μποροῦν μέ ἔγγραφη ἀτομική σύμβαση νά συμφωνήσουν ἡμερήσια ἡ ἑβδομαδιαίᾳ ἡ δεκαπενθήμερῃ ἡ μηνιαίᾳ ἐργασία, γιά ὄρισμένο ἡ ἀδριστο χρόνο, ἡ ὅποια θά είναι μικρότερης διάρκειας ἀπό τήν κανονική (μερική ἀπασχόληση). Ἡ συμφωνία αὐτή, ἐφόσον μέσα σέ ὀκτώ (8) ἡμέρες ἀπό τήν κατάρτισή της δέν γνωστοποιηθεῖ στήν οἰκεία Ἐπιθεώρηση ἐργασίας, τεκμαιρεται ὅτι καλύπτει σχέση ἐργασίας μέ πλήρη ἀπασχόληση. 2 Γιά τήν ἐφαρμογή τοῦ παρόντος ἄρθρου νοεῖται ὡς: α) «ἐργαζόμενος μερικῆς ἀπασχόλησης», κάθε ἐργαζόμενος μέ σύμβαση ἡ σχέση ἐξαρτημένης ἐργασίας, τοῦ ὅποιου οἱ ὥρες ἐργασίας, ὑπολογιζόμενες σέ ἡμερήσια, ἑβδομαδιαίᾳ, δεκαπενθήμερῃ ἡ μηνιαίᾳ βάση είναι λιγότερες ἀπό τό κανονικό ὠράριο ἐργασίας τοῦ συγκρίσιμου ἐργαζόμενου μέ πλήρη ἀπασχόληση, β) «συγκρίσιμος ἐργαζόμενος μέ πλήρη ἀπασχόληση», κάθε ἐργαζόμενος πλήρους ἀπασχόλησης, πού ἀπασχολεῖται στήν ίδια ἐπιχείρηση μέ σύμβαση ἡ σχέση ἐξαρτημένης ἐργασίας, καὶ ἐκτελεῖ ίδια ἡ παρόμοια καθήκοντα, ὑπό τίς αὐτές συνθήκες. Ὁταν στήν ἐπιχείρηση δέν ύπάρχει συγκρίσιμος ἐργαζόμενος μέ πλήρη ἀπασχόληση, ἡ σύγκριση γίνεται μέ ἀναφορά στή συλλογική ρύθμιση στήν ὅποια θά ύπαγόταν ὁ ἐργαζόμενος ἀν είχε προσληφθεῖ μέ πλήρη ἀπασχόληση. Οἱ ἐργαζόμενοι μέ σύμβαση ἡ σχέση ἐργασίας μερικῆς ἀπασχόλησης δέν ἐπιτρέπεται νά ἀντιμετωπίζονται δυσμενῶς σέ σχέση μέ τούς συγκρίσιμους ἐργαζόμενους μέ κανονική ἀπασχόληση, ἐκτός ἐάν συντρέχουν ἀντικειμενικοί λόγοι οἱ ὅποιοι τή δικαιολογοῦν, ὅπως ἡ

διαφοροποίηση στό ὠράριο ἐργασίας ... 8. Καταγγελία τῆς σύμβασης ἐργασίας λόγω μή ἀποδοχῆς ἀπό τόν μισθωτό ἐργοδοτικῆς πρότασης γιά μερική ἀπασχόληση είναι ἀκυρη...». Ἀπό τήν ὡς ἄνω διάταξη σαφῶς συνάγεται ὅτι ἡ πρόβλεψη τῆς δυνατότητος νά συμφωνηθεῖ μεταξύ ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου ἡ ἀπασχόληση τοῦ τελευταίου ὑπό καθεστώς μερικῆς ἀπασχολήσεως (μέ προφανῆ σκοπό τή μείωση τοῦ κόστους λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου μέ ταυτόχρονη διατήρηση τῆς θέσεως ἐργασίας τοῦ ἐργαζομένου) δέν ἐπιτρέπεται νά ὀδηγεῖ σέ στρεβλώσεις, ίδιως διά τῆς «χρησιμοποιήσεως» τοῦ μορφώματος τῆς μερικῆς ἀπασχόλησεως ὡς λόγου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (όρισμένου ἡ ἀορίστου χρόνου) σέ περίπτωση ἀρνήσεως τοῦ ἐργαζομένου νά ὑπαχθεῖ στίς ρυθμίσεις της. Γιά τό λόγο αύτό ρητῶς προβλέπεται (παρ. 8) ὅτι μόνη ἡ ἀρνηση τοῦ ἐργαζομένου νά ἀποδεχθεῖ πρόταση τοῦ ἐργοδότου γιά μερική ἀπασχόληση δέν δικαιολογεῖ καὶ δέν ἐπιτρέπει καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (όρισμένου ἡ ἀορίστου χρόνου), ἡ ὅποια, ἐάν λάβει χώρα, είναι ἄκυρος.

Περαιτέρω, καθ' ὅσον ἀφορᾶ στή σύμβαση ἐξηρτημένης ἐργασίας όρισμένου χρόνου, σύμφωνα μέ τή διάταξη τοῦ ἄρθρου 672 ΑΚ, ἔκαστο τῶν μερῶν ἔχει τό δικαίωμα νά καταγγείλει ὅποτεδήποτε τή σύμβαση ἐργασίας γιά σπουδαῖο λόγο, χωρίς νά ὑποχρεούται σέ τήρηση προθεσμίας, τό δέ δικαίωμα αύτό δέν δύναται νά ἀποκλεισθεῖ μέ συμφωνία. Σπουδαῖο λόγο, κατά τήν ἐννοία τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἀποτελοῦν πραγματικά περιστατικά, τά ὅποια κατ' ἀντικειμενική κρίση καθιστοῦν στή συγκεκριμένη περίπτωση, σύμφωνα μέ τήν καλή πίστη καὶ τά συναλλακτικά θήη, μή ἀνεκτή γιά τόν καταγγέλλοντα τήν ἐξακολούθηση τῆς συμβάσεως. Ἐπομένως, σπουδαῖο λόγο συνιστᾶ ὅχι μόνο ἡ ὑπαίτιος παράβαση τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ύποχρεώσεων τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλά καὶ τά περιστατικά ἐκεῖνα (ἡ καὶ μεμονωμένο ἀκόμη περιστατικό), ἐξ αἰτίας τῶν ὅποιων, μετ' ἐξέταση καὶ συνεκτίμηση τῶν συγκεκριμένων κατά περίπτωση προτάσεων, ὅπως τό εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ ἡ φύση τῆς ἐπιχειρήσεως, δέν είναι δυνατόν, κατ' ἀντικειμενική κρίση, νά ἀξιωθεῖ ἀπό ὅποιονδήποτε ἐκ τῶν συμβαλλομένων ἡ ἐξακολούθηση τῆς συμβάσεως μέχρι τή συμφωνημένη λήξη της. Τό γεγονός δύναται νά είναι τυχαῖο ἡ νά ὄφειλεται σέ ἀνωτέρα βία, χωρίς νά ἐνδιαφέρει

είς τίνος τή σφαῖρα ἐμπίπτει, ό δέ ἐπιτρέπων τήν καταγγελία σπουδαῖος λόγος δέν προϋποθέτει ἀναγκαίως ὑπαιτιότητα (πταῖσμα) στό πρόσωπο ἐκείνου, κατά τοῦ ὅποίου στρέφεται ἡ καταγγελία (ἘφΑθ 4155/2008 ΕλλΔνη 50 225). Ωστόσο, τό Δικαστήριο ὀφείλει νά ἐρευνᾶ εάν στή συγκεκριμένη περίπτωση, μέ τήν ἄσκηση ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τοῦ δικαιώματος καταγγελίας παραβιάζεται ἡ ἀρχή τῆς ἀναλογικότητος μεταξύ τοῦ χρησιμοποιουμένου μέσου καί τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἡ ὅποία (ἀρχή) ἀποτελεῖ ἐκδήλωση τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καί τῆς μή καταχρήσεως τῶν δικαιωμάτων, ἀπορρέει δέ ἀπό τή συνταγματική ἀρχή τοῦ κράτους δικαίου καί προβλέπεται στό ἄρθρο 25 παρ. 1 τοῦ Συντάγματος, ὥπως αὐτὸς ἰσχύει μετά τήν τελευταία συνταγματική ἀναθεώρηση (ΑΠ 715/2008 ΕλλΔνη 51 392, ΑΠ 620/2008 ΕλλΔνη 51 88).

Ἐξάλλου, ἀπό τίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 669 παρ. 2 ΑΚ, 1 Ν. 2112/20 καί 1 καί 5 Ν. 3198/55 συνάγεται ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἶναι μονομερῆς ἀναιτιώδης δικαιοπραξία καί ὡς ἐκ τούτου τό κυρος αὐτῆς δέν ἔξαρταται ἀπό τήν ὑπαρξην ἡ τήν ἐλαττωματικότητα τῆς αἰτίας, ἐνεκα τῆς ὅποίας ἔλαβε χώρα, ἀλλά ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότη καί τοῦ ἐργαζόμενου. Ή ἄσκηση, ὅμως, τοῦ δικαιώματος αὐτοῦ (ὥπως καί κάθε δικαιώματος) ὑπόκειται στόν περιορισμό τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ, δηλαδή τῆς μή ὑπερβάσεως τῶν ὄριων, τά ὅποία ἐπιβάλλονται ἀπό τήν καλή πίστη ἡ τά χρηστά ἡθη ἡ τόν κοινωνικό ἡ τόν οικονομικό σκοπό τοῦ δικαιώματος, ἡ ὑπέρβαση δέ τῶν ὄριων αὐτῶν καθιστᾶ ἀκυρο τήν καταγγελία, κατά τίς διατάξεις τῶν ἄρθρων 174 καί 180 ΑΚ. Εἰδικότερα, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπό τόν ἐργοδότη εἶναι ἀκυρος, ὡς καταχρηστική, ὅταν ὑπαγορεύεται ἀπό ταπεινά ἐλαττήρια, τά ὅποία δέν ἐξυπηρετοῦν τόν σκοπό τοῦ δικαιώματος, ὥπως συμβαίνει στίς περιπτώσεις, κατά τίς ὅποιες ἡ καταγγελία ὀφείλεται σέ ἐμπάθεια, μίσος ἡ ἔχθρα ἡ σέ λόγους ἐκδικήσεως, συνεπεία προηγηθείσας νομίμου, ἀλλά μή ἀρεστής στόν ἐργοδότη, συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργαζόμενου, ἡ ὅταν γίνεται γιά οίκονομικοτεχνικούς λόγους, δηλαδή ἐπί σκοπῶ ἀναδιοργανώσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότη, γεγονός, τό ὅποιο καθιστᾶ ἀναγκαία τή μείωση τοῦ προσωπικοῦ, ἐφόσον οἱ λόγοι αὐτοί εἶναι προσχηματικοί καί ὑποκρύπτουν πράγματι μίσος, ἐμπάθεια ἡ κακοβουλία ἡ ὅταν εἶναι πραγματικοί, ἀλλά δέν ἔγινε ἐπι-

λογή τῶν ἀπολυομένων μέ ἀντικειμενικά κριτήρια (ύπηρεσιακά ἡ κοινωνικά). Δέν συντρέχει, ὅμως, περίπτωση καταχρηστικῆς καταγγελίας ὅταν δέν ὑπάρχει γι' αὐτή κάποια αἰτία, διότι, ἐνόψει τῶν προεκτεθέντων περί τοῦ ἀναιτιώδους χαρακτῆρος τῆς καταγγελίας καί τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς καθ' ὑπέρβαση τῶν ὄριων τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ, δέν ἀρκεῖ, προκειμένου νά θεωρηθεῖ ἡ καταγγελία ἀκυρος ὡς καταχρηστική, ὅτι οἱ λόγοι, τούς ὅποίους ἐπικαλέσθηκε γι' αὐτή ὁ ἐργοδότης, ἡσαν ἀναληθεῖς ἡ ὅτι δέν ὑπῆρχε καμία ἐμφανῆς αἰτία, ἀλλά ἀπαιτεῖται ἡ καταγγελία νά ὀφείλεται σέ συγκεκριμένους λόγους (τούς ὅποίους πρέπει νά ἐπικαλεσθεῖ καί νά ἀποδείξει ὁ ἐργαζόμενος), ἐξ αἰτίας τῶν ὅποίων ἡ ἄσκηση τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότη ὑπερβαίνει προφανῶς τά τιθέμενα ἀπό τή διάταξη τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ ὅρια (ΑΠ 822/2011, ΑΠ 497/2011 δημοσιευμένες εἰς Τράπεζα Νομικῶν Πληροφοριῶν «ΝΟΜΟΣ», ΑΠ 355/2009 ΕλλΔνη 51 444). Εἰδικῶς ἐπί ἀπολύσεων, ὀφειλομένων σέ οίκονομικοτεχνικούς λόγους, σκοπός τῶν ὅποίων εἶναι ἡ προσαρμογή τοῦ προσωπικοῦ στίς ἀνάγκες τῆς ἐπιχειρήσεως καί ἡ ἀναδιάρθρωση τῶν ὑπηρεσιῶν της μέ μείωση τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπί σκοπῷ μεγιστοποιήσεως τῆς ἀποδόσεως αὐτῆς, ἡ ἀπόφαση τοῦ ἐργοδότου νά ἀντεπεξέλθει μέ τόν τρόπο αὐτό στόν προαναφερόμενο σκοπό δέν ἐλέγχεται ἀπό τά Δικαστήρια ἀπό πλευρᾶς σκοπιμότητος ἡ ἀναγκαιότητος. Ή στάθμιση αὐτή πράγματι ἀνήκει στόν ἐργοδότη, ὁ ὅποίος γνωρίζει ὅλα τά στοιχεία τῆς ἐπιχειρήσεως του, ἀλλά καί τίς γενικές ἡ εἰδικές συνθῆκες τῆς ἀγορᾶς. Ή καταγγελία, ὅμως, τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἡ ὅποία ἀποτελεῖ τό ἔσχατο μέσον ἀντιμετωπίσεως τῶν προβλημάτων τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐλέγχεται ἀπό τά Δικαστήρια ἐξ ἀπόψεως καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου, δηλαδή ἐρευνᾶται ἐάν ἡ καταγγελία ἦταν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀναπόφευκτος ἡ θά ἦταν δυνατή γιά τόν ἐργοδότη ἡ ἐπίτευξη τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς ἀναδιάρθρωσεως τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως του μέ ἄλλα, ἡ πιότερα, μέτρα, ὥπως ἀπασχόληση τοῦ μισθωτοῦ σέ ἄλλη θέση ἡ ὑπό καθεστώς μερικῆς ἀπασχολήσεως ἡ, ἀκόμη, μέ χρήση τῆς λεγομένης τροποποιητικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Δηλαδή, ἡ καταγγελία πρέπει πράγματι νά ἀποτελεῖ τό ἔσχατο μέσο (ultima ratio), στό ὅποιο καταφεύγει ὁ ἐργοδότης ἐπί σκοπῷ ίκανοποιήσεως τῶν δεδικαιολο-

γημένων συμφερόντων του (άρχή της άναλογικότητος, περί της όποιας έγένετο λόγος άνωτέρω - σχετ. ΑΠ 902/1999 Έλλανη 40 607, ΈφΑθ 9829/2005 Έλλανη 51 536, όπου και παραπομπές σε σχετική νομολογία και θεωρία). Έξαλλου, και ή επιλογή των συγκεκριμένων πρόσ άπόλυτη μισθωτών πρέπει νά πραγματοποιεῖται βάσει των άντικειμενικών κριτηρίων του άρθρου 281 ΑΚ και ή από τήν αποψη αύτή έλεγχεται δικαστικώς. Ειδικότερα, ο έργοδότης κατά τήν επιλογή του άπολυτου μεταξύ των έργαζομένων, των άνηκόντων στήν αύτή κατηγορία και είδικότητα και τού ίδιου έπιπέδου ή αποψη ίκανότητος, προσόντων και ύπηρεσιακής ή αποδόσεως, όφείλει νά λάβει ύπόψη του και νά συνεκτιμήσει τά κοινωνικά και οίκονομικά κριτήρια τής άρχαιότητος, τής ήλικίας, τής οίκογενειακής καταστάσεως έκαστου μισθωτού, ώς και τήν δυνατότητα έξευρέσεως άλλης έργασίας (ΑΠ 638/2008 Έλλανη 51 81, ΈφΑθ 1790/2005 Έλλανη 50 1098).

Στήν προκειμένη περίπτωση, πιθανολογούνται κατά τήν κρίση του Δικαστηρίου τά έξης: Ή καθ' ής ή αίτηση άνωνυμος έταιρεία δραστηριοποιεῖται στό χώρο του λιανικού έμπορίου σε ήκτω (8) εύρωπαικά κράτη, διατηρούσα τριακόσια σαράντα (340) καταστήματα και ή απασχολούσα περίπου είκοσι δύο χιλιάδες (22.000) ύπαλληλους. Στήν Έλλάδα άσκει έπιχειρηματική δραστηριότητα ή από τού ετους 1991, διατηρεῖ δέ έξι (6) καταστήματα στήν περιοχή τής Αττικής και παρατήματα στή Θεσσαλονίκη, τή Λάρισα, τό Βόλο, τό Ήρακλειο Κρήτης, τήν Καβάλα, τήν Καλαμάτα, τήν Ξάνθη, τά Ιωάννινα και τήν Πάτρα, ή απασχολούσα περίπου χίλιους τετρακοσίους (1.400) ύπαλληλους. Στό πλαίσιο τής ώς άνω έπιχειρηματικής δραστηριότητος ή καθ' ής ή αίτηση άνωνυμος έταιρεία προσέλαβε τίς αίτουσες μέ τήν είδικότητα τής πωλήτριας-ταμία ώς έξης: (...) Οι αίτουσες, ή από τής ήμερομηνίας τής προσλήψεως τους παρέσχον προσηκόντως τίς συμφωνηθείσες ύπηρεσίες και ούδέποτε ύπεπεσαν σε πειθαρχικό παράπτωμα και ήν γένει ούδέποτε δημιούργησαν όποιοδήποτε πρόβλημα, σχετιζόμενο μέ τήν ποιότητα και τόν τρόπο έκτελέσεως τής έργασίας τους, τό γεγονός δέ αύτό συνομολογεῖται και δέν ήμφισθεῖται είδικως ή από τήν καθ' ής ή αίτηση άνωνυμο έταιρεία. Περί τά μέσα τού ετους 2011 ή τελευταία, ήπικαλουμένη μείωση τού κύκλου έργασιων τής (μείωση πωλήσεων, συναλλαγῶν και έπισκεψεων άγοραστικού κοινού) και ήντευθεν αύξηση των «νε-

κρῶν» χρονικῶν διαστημάτων στούς χώρους τῶν καταστημάτων τής, γενομένη ήδη αιτέρως αίσθητή στά ταμεία έκάστου καταστήματος, ήποφάσισε νά προβεῖ σε ήναδιοργάνωση τού τρόπου έργασίας τῶν ταμιῶν και σε περιορισμό τού χρόνου ήπασχολήσεως αύτῶν, ήφαρμόζοντας τό σύστημα τής μερικής ήπασχολήσεως, ήπως ή ήδια συνομολογεῖ στό κατατεθέν σημείωμά της, ήσχυρίζεται δέ οτι γιά τό λόγο αύτό ήπηρξε μία ήτυπος συνάντηση τήν 28.3.2011 μεταξύ υψηλοβάθμων στελεχῶν τής, (...) και μελῶν τού ήπιχειρησιακού σωματείου ύπό τήν ήπωνυμία «ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΗΝ PRAKTIKER» (...) στήν όποια γνωστοποίησε τίς προθέσεις τής (ιδίως μείωση θέσεων ήκταώρου ήπασχολήσεως και αύξηση τῶν θέσεων έξαώρου και τετραώρου ήπασχολήσεως), τίς όποιες ήθεσε σε συζήτηση. Οι αίτουσες ή από πλευρᾶς τους ήρνουνται οτι ήλαβε χώρα ή ήτυπος αύτή ήπιφή τήν 28.3.2011 και οτι τό ζήτημα τής ήπιβολῆς τής μειώσεως τού ήμερησίου χρόνου ήπασχολήσεως κατά δύο (2) ώρες τό πρώτον αιφνιδίως τήν 30.5.2011, ήτε και ήκλήθησαν νά ήπιλέξουν και δή ήμέσως, καθ' οσον στίς περισσότερες ήξ αύτῶν ήδόθη περιθώριο μερικῶν μόλις ώρῶν μεταξύ τής ήπιαγωγής τους σε καθεστώς μερικής ήπασχολήσεως διά τής μειώσεως τού ήμερησίου χρόνου ήπασχολήσεως κατά δύο (2) ώρες με ήντιστοιχο μείωση τῶν ήποδοχῶν τους, και τής καταγγελίας τῶν συμβάσεων έργασίας τους. Όστόσο, ήκόμη και ήάν ήθελε ήποτεθεί οτι πράγματι ήλαβε χώρα ή ήτυπος ήπιφή τής 28.3.2011, ήναμφιβόλως έκτοτε και ήπωσδήποτε τήν 30.5.2011, ή καθ' ής ή αίτηση άνωνυμος έταιρεία είχε ήδη λάβει τή μή ήποκειμένη σε δικαστικό έλεγχο ώς πρός τή σκοπιμότητα ή τήν ήναγκαιότητά τής ήποφαση νά προβεῖ σε μείωση τού χρόνου ήπασχολήσεως τῶν ήπαλληλων της κατά δύο (2) ώρες ήμερησίως. Κατά τήν ώς άνω ήμερομηνία (30.5.2011) οι ήρμόδιοι ήπαλληλοι τῶν κατά τόπους ήποκαταστημάτων τής καθ' ής ή αίτηση άνωνυμου έταιρείας, ήκτελώντας σχετική ήντολή τής, κάλεσαν τίς αίτουσες και πρότειναν: (...) ζητώντας ή αύτές νά ήπιλέξουν ήμέσως (δηλαδή ήντός τῶν ήπομένων ώρῶν) μεταξύ τής διατηρήσεως τής θέσεως έργασίας τους, ύπό καθεστώς, ομως μερικής ήπασχολήσεως (είτε έξαώρου είτε τετραώρου έργασίας ήμερησίως) με ήντιστοιχο μείωση τῶν ήποδοχῶν τους, και τής καταγγελίας τῶν συμβάσεων έργασίας

τους, έτεθησαν δέ ύπόψη τους σχέδια τῶν νέων (δυσμενῶν) συμβάσεων ἐργασίας πρός ύπογραφή. Οἱ αἰτοῦσες ἀρνήθηκαν τὴ δυσμενῆ γι' αὐτές τροποποίηση τῶν ὅρων ἐργασίας τους καὶ προσέφυγαν στίς κατά τόπον ἀρμόδιες Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας, μὲ συνέπεια ἡ καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνώνυμος ἔταιρεία νά προβεῖ σέ ἀμεσο καταγγελία (ἐντός τοῦ ἀμέσως ἐπομένου χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 31.5.2011 ἔως 7.6.2011) τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὄρισμένου καὶ ἀορίστου χρόνου. Η καταγγελία τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἔλαβε χώρα, κατά τὴν κρίση τοῦ Δικαστηρίου, ὥχι ἔνεκα ύπηρεσιακῆς ἀνεπαρκείας ἡ πειθαρχικοῦ παραπτώματος ἡ ἄλλης μορφῆς πταίσματος τῶν αἰτουσῶν, ἀλλά ἀποκλειστικῶς λόγω τῆς ἀρνήσεως αὐτῶν νά δεχθοῦν μετατροπή τῶν συμβάσεών τους σέ μερικῆς ἀπασχολήσεως ἔξι ἡ τεσσάρων ὥρῶν ἡμερησίως, καὶ ὡς ἐκ τούτου τυγχάνει ἀπολύτως ἄκυρος κατά τὴ ῥοτή διάταξη τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 8 N. 3846/10, ἡ ὁποία προβλέπει εἰδικό λόγο ἄκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, κατά τά ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα ἀνωτέρω στό σκεπτικό τῆς παρούσας. Περαιτέρω, καθ' ὅσον ἀφορᾶ στὸν ἰσχυρισμό τῆς καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνωνύμου ἔταιρείας ὅτι οἰκονομικοτεχνικοί λόγοι (ἀνάγκη ἀναδιαρθρώσεως τῆς λειτουργίας τῶν ταμείων τῶν ύποκαταστημάτων της λόγω μειώσεως τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς μειωμένης προσελεύσεως τοῦ ἀγοραστικοῦ κοινοῦ σέ συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα κατά τή διάρκεια τῆς ἡμέρας) ἐπέβαλλαν τή μετατροπή τῶν ἐν συνεχείᾳ καταγγελθεισῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου καὶ ὄρισμένου χρόνου, ἐπισημαίνεται ὅτι ἡ τελευταίᾳ ἐπικαλεῖται μέν μείωση τοῦ κύκλου ἐργασιῶν τῆς (μείωση ἀριθμοῦ πωλήσεων ἀνά ἀριθμό τεμαχίων ἀνά ύποκατάστημα ἀπό 18% ἔως 24%, μείωση ἐσόδων ἀνά ύποκατάστημα ἀπό 26% ἔως 42%) καὶ ἐν γένει ἐπιδείνωση τῶν οἰκονομικῶν στοιχείων τῆς, πλήν ὅμως δέν ἰσχυρίζεται ὅτι μειώθηκε ἡ κερδοφορία τῆς ἡ ὅτι ἀπειλεῖται ἡ εὔρυθμος λειτουργία συγκεκριμένων ύποκαταστημάτων, ἐνῶ, περαιτέρω, δέν διευκρινίζει ἐπί τῆ βάσει τίνων κριτηρίων (πέραν τῆς ἀποδοχῆς ἡ μή τῆς προτάσεως περί ύπογραφῆς νέας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας μερικῆς ἀπασχολήσεως ἔξι ἡ τεσσάρων ὥρῶν ἡμερησίως) ἐγένετο ἡ ἐπιλογή τῶν αἰτουσῶν πρός ἀπόλυση κατ' ἐφαρμογή τοῦ σχεδίου ἀναδιαρθρώσεως τοῦ τομέως

τῶν ταμείων τῶν ύποκαταστημάτων, ἵδιως δέ ἐάν ἐλήφθησαν ύπόψη κατά τήν ἐπιλογή αὐτή: 1) ἡ προϋπηρεσία ἑκάστης αἰτούσας, 2) οἱ τυχόν ύφισταμενες εἰδικές γνώσεις ἡ τυπικά προσόντα αὐτῶν, 3) ἡ ἐμπειρία τους καὶ 4) ἡ ἡλικία καὶ ἡ οἰκογενειακή κατάσταση ἑκάστης αἰτούσας. Πέραν τῶν ἀνωτέρω, ἡ ῥητή διάταξη τοῦ ἄρθρου 2 παρ. 8 N. 3846/10 δέν ἐξαιρεῖ τοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς της τήν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ὁποία λαμβάνει χώρα μέ τήν ἐπίκληση οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, ἀλλά ἀντιθέτως, σέ συνδυασμό μέ τήν ἐφαρμογή τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 281 ΑΚ, ἐπιτάσσει τόν ἐλεγχο τῆς σχετικῆς ἐπιλογῆς τοῦ ἐργοδότου, στήν προκειμένη δέ περίπτωση ἡ καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνώνυμος ἔταιρεία, ἔχοντας λάβει —ώς εἶχε δικαίωμα, μή ύποκειμένο σέ δικαστικό ἐλεγχο σκοπιμότητος— ἀπόφαση ἀναδιοργανώσεως τοῦ τομέως τῶν ταμείων, δέν διερεύνησε τή δυνατότητα ἀπασχολήσεως τῶν αἰτουσῶν ύπο τούς μέχρι τήν καταγγελία τῶν συμβάσεων ἐργασίας τους ὄρους εἴτε διά τῆς τοποθετήσεώς τους σέ ἄλλο τομέα τῆς ἐπιχειρήσεως (λαμβανομένων ύπόψη, ἐννοεῖται τῶν τυπικῶν προσόντων, τῶν εἰδικῶν γνώσεων καὶ τῆς ἐμπειρίας ἑκάστης) εἴτε τῆς μεταθέσεώς τους σέ ἄλλο ύποκατάστημα, ὅπου ἐνδεχομένως ἀπαιτεῖται ἡ ἀπασχόληση περισσοτέρων ύπαλλήλων στά ταμεῖα, εἴτε καθ' οίονδήποτε ἄλλο ἐνδεδειγμένο τρόπο, ἀλλά, ἀμέσως μόλις ἔλαβε γνώση τῆς ἀρνήσεως τῶν αἰτουσῶν νά προσέλθουν σέ κατάρτιση νέων συμβάσεων ἐργασίας μερικῆς ἀπασχολήσεως, προέβη σέ καταγγελία τῶν μέχρι τότε ύφισταμενων συμβάσεων. Κατά συνέπεια, πέραν καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 2 N. 3846/10, πιθανολογήθηκε ὅτι: α) δέν συντρέχει σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὄρισμένου χρόνου τῆς δευτέρας αἰτούσας καὶ β) ἡ καταγγελία τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπασῶν τῶν αἰτουσῶν δέν ὄφειλεται σέ πράγματι ύφισταμένους οἰκονομικοτεχνικούς λόγους (δεδομένου ὅτι δέν ἔχει διαπιστωθεῖ μείωση τῆς κερδοφορίας τῆς καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνωνύμου ἔταιρείας ἡ ζήτημα βιωσιμότητος τινός ἡ τινῶν ἐπιχειρησιακῶν μονάδων-ύποκαταστημάτων αὐτῆς), ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει, ἀκόμη καὶ ἐάν ἥθελε ύποτεθεῖ ὅτι ύφιστανται λόγοι οἰκονομικοτεχνικῆς φύσεως, ἡ ἐπιλογή τῶν πρός ἀπόλυση ἐργαζομένων (αἰτουσῶν) δέν ἐγένετο δι' ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, κατά τά προεκτιθέμενα,

καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ καταγγελία τῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας τῶν αἰτουσῶν ἐκ μέρους τῆς καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνωνύμου ἔταιρείας τυγχάνει ἀπολύτως ἄκυρος, γιά δέ τήν ἀναγνώριση τῆς καταγγελίας τῶν ἐν λόγῳ συμβάσεων ἔχουν ἥδη ἀσκήσει (...) ἀγωγή ἐνώπιον τοῦ παρόντος Δικαστηρίου (διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν), δικάσιμος πρός συζήτηση τῆς ὁποίας ἔχει ὄρισθει ἡ 17.2.2014. Περαιτέρω, κρίνεται ὅτι συντρέχει ἐπείγουσα περίπτωση λήψεως ἀσφαλιστικῶν μέτρων ὑπό τῇ μορφῇ τῆς προσωρινῆς ρυθμίσεως τῆς καταστάσεως, δεδομένου ὅτι μέχρι τῇ συζήτηση τῆς ὡς ἄνω κυρίας ἀγωγῆς καὶ τήν ἔκδοση ὄριστικῆς ἐπ' αὐτῆς ἀποφάσεως, οἱ αἰτοῦσες θά στερηθοῦν τό βασικό μέσον βιοπορισμοῦ τους, ἡτοι τὸν μισθό ἐκ τῆς ὡς ἄνω περιγραφομένης ἐργασίας τους, καὶ μετά βεβαιότητος θά εύρεθοῦν σέ δεινή οἰκονομική θέση, καθ' ὅσον θά ἀδυνατοῦν νά ἀντεπεξέλθουν ἡ θά ἀντεπεξέρχονται μέ ἔξαιρετική δυσχέρεια στίς τρέχουσες προσωπικές καὶ οἰκογενειακές τους ἀνάγκες (καταβολή δαπανῶν στεγάσεως, συντηρήσεως τῶν ἴδιων καὶ τῶν

μελῶν τῶν οἰκογενειῶν τους, ἐκπαιδεύσεως ἀνηλίκων τέκνων, ἐξυπηρέτηση στεγαστικῶν καὶ καταναλωτικῶν δανείων κ.λπ.), ἡ δέ δυσχέρεια αὐτή προδήλως ἐπιτείνεται ἀπό τὴν τρέχουσα σοβαρή οἰκονομική κρίση. Μετά ταῦτα, ἡ ύπο κρίση αἴτηση πρέπει νά γίνει δεκτή ὡς βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν γιά τούς ἀναφερομένους στό σκεπτικό τῆς παρούσας λόγους καὶ νά ύποχρεωθεῖ προσωρινῶς ἡ καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνώνυμος ἔταιρεία μέχρι τήν ἐκδοση ὄριστικῆς ἀποφάσεως ἐπί τῆς (...) ἀγωγῆς ἐνώπιον τοῦ παρόντος Δικαστηρίου (διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν) γά ἀποδέχεται τίς ύπηρεσίες ἐκάστης αἰτούσας κατά τούς μισθολογικούς καὶ λοιπούς ἐργασιακούς ὄρους τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας αὐτῆς, ὅπως αὐτοί ἰσχυαν κατά τήν τελευταία ἡμέρα πρό τῆς καταγγελίας ἐκάστης συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας. Περαιτέρω, πρέπει νά ἀπειληθεῖ κατά τῆς καθ' ἡς ἡ αἴτηση ἀνωνύμου ἔταιρείας χρηματική ποινή ύψους τριακοσίων εὐρώ (300) δι' ἐκάστη ἡμέρα ἀρνήσεως της νά συμμορφωθεῖ πρός τό διατακτικό τῆς παρούσας. (...)

Στήν Γνωμοδότηση (11-11-2011) τοῦ Δ. Ζερδελή (ΔΕΝ 2011 σ. 1553) μέ θέμα «*Τροποποιητική καταγγελία γιά τήν μετατροπή τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως σέ μερική καὶ ἀρχή τῆς ultima ratio*» ἀναφέρονται καὶ τά ἔχη:

«(...) **Ἐρωτᾶται:**

α) Οἱ ἀπολύτεις στίς ὁποῖες προχώρησε ἡ ἔταιρία μετά τήν ἀρνηση ἀποδοχῆς τῆς πρότασής της γιά συνέχιση τῆς ἀπασχόλησης μέ μείωση τοῦ χρόνου ἐργασίας, προσκρούουν στήν ἀπαγόρευση καταχρηστικῆς ἀσκησης δικαιώματος;

β) Είναι ἄκυρες οἱ ἀπολύτεις λόγω παραβάσεως τῆς διάταξης τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 7 τοῦ N. 1892/90, ἡ όποια ὄριζει ὅτι «καταγγελία τῆς σύμβασης ἐργασίας λόγω μή ἀποδοχῆς ἀπό τό μισθωτό ἐργοδοτικῆς πρότασης γιά μερική ἀπασχόληση εἶναι ἄκυρη»;

• III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ἐφόσον συντρέχουν οἰκονομικοτεχνικοί λόγοι πού δικαιολογοῦν τή μείωση τοῦ προσωπικοῦ, ὁ ἐργοδότης, κατ' ἐφαρμογή τῆς ἀρχῆς τῆς *ultima ratio*, ὀφείλει νά ἐξετάσει τή δυνατότητα ἀποφυγῆς τῆς ἀπόλυτης μέ τή λήψη ἡπιότερων μέτρων, μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ τή μετατροπή τῆς πλήρους ἀπασχόλησης σέ μερική. Στήν περίπτωση αὐτή, ἡ ἀπόλυτη πού ἀκολουθεῖ τήν ἀρνηση τοῦ ἐργαζομένου νά ἀποδεχθεῖ τήν πρόταση μετατροπῆς τῆς σχέσης ἐργασίας του ἀπό πλήρους σέ μερικῆς ἀπασχόλησης δέν ἀντίκειται στήν ἀπαγόρευση τοῦ ἀρθρου 38 παρ. 7 τοῦ N. 1892/90, σύμφωνα μέ τήν όποια καταγγελία λόγω ἀρνησης τοῦ ἐργαζομένου νά ἀποδεχθεῖ πρόταση τοῦ ἐργοδότη γιά μερική ἀπασχόληση εἶναι ἄκυρη».

ως
γή
ς;
; ἦ
ις
ση
, ἡ
N.
ῆς
'a-
η-
έ-
ῶν
81
πι-
δέ
ος
ρα,
πι-
ου
ῶν
ά-
ο-
ει-
ται
ώ-
ῆς
ρα,
.η-
ία,
vo
ση
υν
ιε-
'ε-
τε-
νας
10,
ιυ-
νας
ου
ία
νας
σέ
νι-
τι-
ῆς
ω-
ο-
ζη
·ε-
ῆς
α-
ει-
/α